

Data v domácí síti

Pořídíte-li si do domácnosti druhý počítač, objeví se řada nároků na přenos a umístění dat. Někdo chce mít sbírku filmů či hudby dostupnou z obou počítačů (a zároveň by soubory nerad uchovával dvojitě), někdo by rád snadno přesouval dokumenty z jednoho počítače na druhý, další by zase nenahraditelné výtvary – zpravidla digitální fotografie – z obou počítačů rád zálohoval.

Než se pustíte do budování, popřípadě razantního vylepšování domácí počítačové sítě, položte si zásadní otázku, a sice zda vůbec něco takového potřebujete. Zejména v případech, kdy se domácí počítače striktně dělí mezi generace – tedy mají-li jeden počítač rodiče a druhý děti –, je totiž možnost přenosu a sdílení dat nepotřebná, místy i nežádoucí. Už z prosté logiky věci nelze očekávat, že rodiče budou vyžadovat přístup ke zdarma dostupným hrám, které si děti stáhly z internetu, nebo třeba k moderní hudbě, jež se líbí jejich potomkům. A naopak děti nebudou stát o katalogy spotřební elektroniky či oděvů nebo je nebudou zajímat údaje z domácího účetnictví. Navíc některá data nebudou chtít rodiče dětem ani poskytnout, ať už z důvodu ochrany dat (pečlivě tříděné digitální fotoalbum), nebo z důvodu ochrany dětí (nevhodné filmy).

V této situaci tedy nemá smysl investovat energii, tím méně nějaké prostředky do možnosti snadno přenášet a sdílet data mezi počítači. A to ani tehdy, je-li vaše domácí síť již vybudována kvůli sdílení internetového připojení. Na příležitostný přenos (například když potomek chce něco

„Vytvořit domácí počítačovou síť není nic složitého ani finančně náročného.“

Se sdílenými daty a s disky na síťovém úložišti můžete pracovat běžným způsobem.

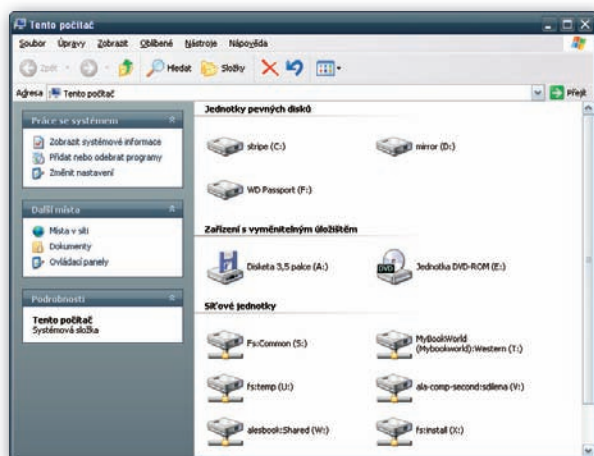
vytisknout a tiskárna je připojena k „rodičovskému“ počítači) poslouží nejlépe USB flash disky. Už jen proto, že s nimi umíte pracovat a nemusíte se učit nic nového.

PŘENÁŠÍME, SDÍLÍME A ZÁLOHUJEME

Jsou-li v domácnosti dva počítače rovnocenných uživatelů (mají-li vlastní počítač oba „dospěláci“), většinou stojí za to je propojit. Nejenže si tím usnadníte relativně často potřebný přenos dat („pošli mi ty fotky, abych je mohla ukázat kamarádce“, „ukážeš mi obrázky té knihovny, cos vybrala?“), ale také si ušetříte místo na disku. Hudbu

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

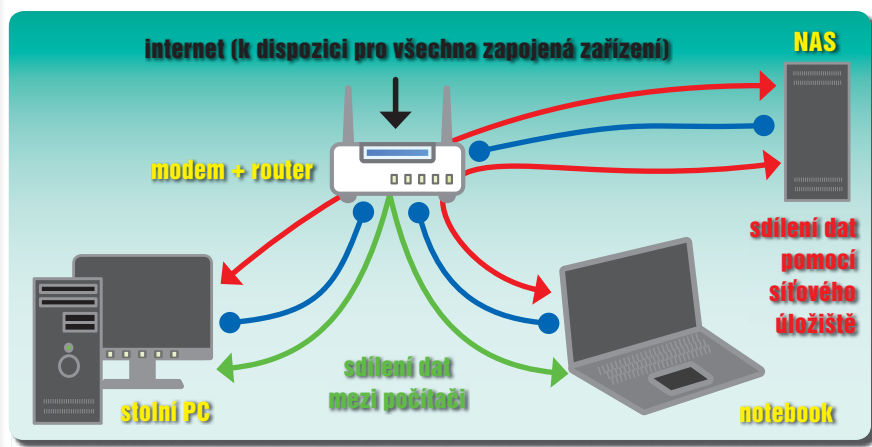
- jaké jsou možnosti přenosu, sdílení a zálohování dat v síti
- kdo tyto funkce využije
- o domácích sítích
- o sdílení dat na discích počítačů
- o zařízeních NAS a domácích serverech

a filmy lze uložit pouze na jednom z disků a z ostatních počítačů k nim přistupovat vzdáleně.

U kabelových sítí a dnes běžných počítačů přitom rozhodně není problém, abyste třeba plynule přehrávali film uložený na jiném počítači. Jak síť, tak disky to výkonově zvládají. U domácí bezdrátové sítě pak jde jen o sílu signálu. Jinými slovy, běžná Wi-Fi má dostatečnou rychlost třeba i na přenos videa, ale jen pokud je kvalitní příjem.

Zatímco u hudby a videa je větší množství kopií nežádoucí (zálohu pro případ nouze lze mít ve skříni na médiích DVD, event. je lze z internetu získat znovu), například u fotografií a pracovních dokumentů je větší množství kopií (a tedy záloh) spíše výhodou. Není nic horšího, než když při poruše disku sáhnete po vypáleném CD, kde by měla být záloha snímků ze svatby či z jiné významné události, a zjistíte, že nosič je poškozen a nefunguje. Současné zálohovací programy přitom dokáží tato veledůležitá data nejen snadno nakopírovat na více disků dostupných v domácí síti, ale také je automaticky udržovat v neaktuálnější podobě. To je velmi důležité, protože

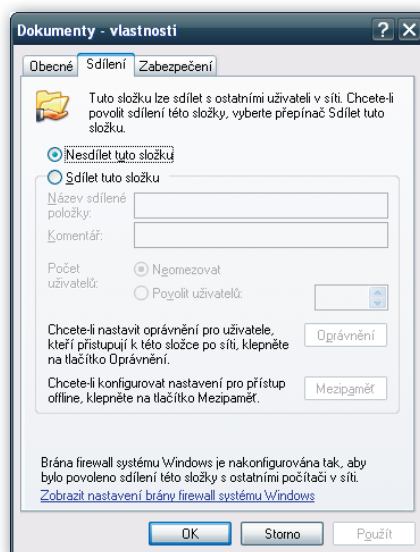

měsíc stará záloha dat, která denně měníte, nemá žádný smysl.

DOMÁCÍ SÍŤ JE NEZBYTNÁ

Abyste mohli popisovaných výhod využít, musíte mít domácí počítačovou síť. To však není nic složitějšího ani finančně náročného. Poslední dobou bývá dobrým zvykem, že poskytovatelé připojení k internetu dávají svým zákazníkům místo klasického modemu (přístroje schopného připojit se přes telefonní/televizní či jinou kabelovou síť k internetu) modem s routerem. Takové zařízení nejenže se připojí k internetu, ale také vytvoří domácí počítačovou síť. Umí tedy rozvést internet mezi více počítačů a zároveň je mezi sebou propojit.

Pokud máte od poskytovatele internetového připojení takovou „chytrovou krabičku“, malou domácí síť již provozujete, i když o tom třeba ani nevíte. Ti uživatelé, kteří router doma prozatím nemají, ovšem nejsou zdaleka ztraceni. Pořízení takového zařízení vyjde

Se sdílenými daty a s disky na síťovém úložišti můžete pracovat běžným způsobem.

rámeček „Info“). Výhodou sdílení disků, respektive určených složek na nich, je to, že tato funkce nevyžaduje žádnou investici, je rychlá a snadno ovladatelná (s disky v síti pracujete

„Pokud si navíc pořídíte lepší zařízení se dvěma pevnými disky, jste chráněni i proti selhání disku v úložišti.“

vcelku levně (od 500 Kč) a ani propojovací kabely nestojí mnoho (cca 5 Kč za metr). U počítačů je síťové rozhraní standardní součástí už dlouho, takže pokud nemáte opravdu historický kus, bude vytvoření malé domácí sítě bezproblémové. Jak to udělat, to jsme v PPK už popisovali – články si můžete stáhnout z našich webových stránek (viz rámeček „Info“).

LEVNĚJŠÍ MOŽNOST: SDÍLENÍ PEVNÝCH DISKŮ

Domácí počítačová síť poskytuje možnost přistupovat z jednoho počítače na disk(y) počítače druhého (samozřejmě že jen tehdy, když je druhý počítač zapnutý). Těto funkci říkáme sdílení. Není standardně zapnuta, je třeba upravit nastavení systému – především musíte určit, kdo a k čemu může vzdáleně přistupovat. Nejde však o nic, co by běžný uživatel nezvládl, obzvláště s naším praktickým návodem (viz

stejně jako s disky na svém počítači). Nevýhodou je to, že oba počítače musí být zapnuté. To je problém zejména v případě notebooků, které si jejich majitelé vozí s sebou.

DRÁŽ A LÉPE: NAS A DOMÁCÍ SERVERY

Lepším způsobem, jak přenášet, sdílet a zálohovat data v domácí síti, je pořídit si speciální zařízení. V principu může jít buď o tzv. NAS (zkratka z *Network-Attached Storage*, česky síťové úložiště), což je takový „chytřejší“ pevný disk, jež nepřipojíte k počítači, ale přímo do sítě (tedy síťovým kabelem k routeru), nebo o domácí server, což je v podstatě plnohodnotný počítač vměstnaný do malé krabičky. Přístup k datům uloženým na těchto zařízeních je stejný jako ke složkám sdíleným na jiném počítači – tato zařízení připojíte jako síťové disky a pracujete s nimi běžným způsobem.

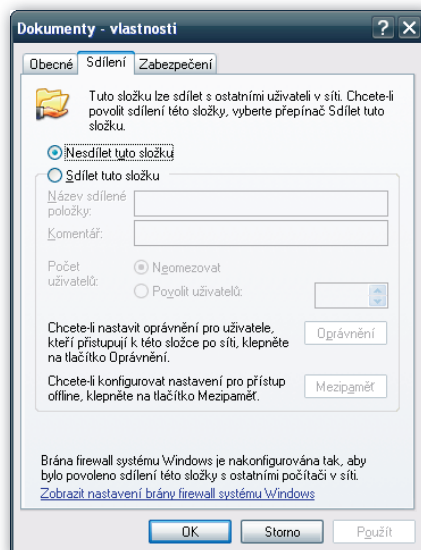
(Pro úplnost dodejme, že některá méně povedená zařízení tohoto typu vyžadují pro přístup k datům instalaci zvláštního softwaru. Taková zařízení tedy samozřejmě nelze doporučit.) Navíc často je pak k dispozici mnoho dalších zajímavých funkcí – například

automatické stahování dat z internetu, možnost připojit USB tiskárnu a zpřístupnit ji jako tiskárnu síťovou, přístup k uloženým datům po internetu aj. Tyto funkce ovládáte pomocí speciálního rozhraní (nejčastěji ve webovém prohlížeči), a čím toho zařízení umí více, tím dražší je. Stejně jako při výběru čokoliv jiného tedy zvažte, zda nabízených funkcí využijete.

Velkou výhodou síťových úložišť je to, že jsou k dispozici neustále – buď jsou nepřetržitě spuštěna (jejich odběr elektřiny je přitom nízký), nebo je lze na dálku rychle „vzbudit“. Navíc mnohá z nich umí uložená data i zobrazit/ přehrávat, takže uložené filmy lze pak sledovat třeba i na televizoru, který takovou funkci nedisponuje.

Velkým plusem je také bezpečnost uložených dat. Kromě toho, že síťové úložiště je další místo, kde může být uložena kopie obzvláště cenných dat, lze takové zařízení umístit dál od počítačů. To míru ochrany dat zvyšuje a nemusíte přitom myslet hned na požár či zloděje – i vylitá voda dokáže zničit počítač včetně dat. Pokud si navíc pořídíte lepší zařízení se dvěma pevnými disky – což vřele doporučuji –, jste chráněni i proti selhání disku v úložišti. Přístroj pak totiž zrcadlí data na obou discích a při poruše jednoho z nich zůstanou soubory na druhém disku nedotčeny. Na závěr dodejme, že připojením síťového úložiště se nijak nepřipravujete o možnost sdílet data na jednotlivých discích počítačů. Naopak, oba způsoby je často vhodné používat najednou. Už třeba jen z důvodu „rozmnžení“ počtu záloh velmi důležitých dat, jak jsme zmínili dříve.

Aleš Havlas

Možnost sdílení dat je třeba aktivovat.

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY NA WEBU

Postavte si domácí počítačovou síť
(<http://odkaz.ppk.cz/domaciLAN>)

Sdílení souborů v místní síti
(<http://odkaz.ppk.cz/sdileniLAN>)